

Mircea DANELIUC

— *Fiction-Ltd* —

Sfumato

roman

POLIROM
2019

© 2019 by Editura POLIROM

Această carte este protejată prin copyright. Reproducerea integrală sau parțială, multiplicarea prin orice mijloace și sub orice formă, cum ar fi xeroxarea, scanarea, transpunerea în format electronic sau audio, punerea la dispoziția publică, inclusiv prin internet sau prin rețele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informațiilor, cu scop comercial sau gratuit, precum și alte fapte similare săvârșite fără permisiunea scrisă a deținătorului copyrightului reprezintă o încălcare a legislației cu privire la protecția proprietății intelectuale și se pedepesc penal și/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

Foto copertă: Hans/Pixabay.com

Foto autor: din arhiva personală

www.polirom.ro

Editura POLIROM

Iași, B-dul Carol I nr. 4; P.O. BOX 266, 700506

București, Splaiul Unirii nr. 6, bl. B3A, sc. 1,

et. 1, sector 4, 040031, O.P. 53

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României:

DANELIUC, MIRCEA

Sfumato: roman / Mircea Daneliuc. – Iași: Polirom, 2019

ISBN: 978-973-46-7953-9

821.135.1

Printed in ROMANIA

- Ia spune tu un cuvânt.
- Ce cuvânt?
- Orice. Spune „acum“.
- Iar vreo porcărie, ceva...
- Zi „acum“, ce vrei tu.
- Acum...
- E la prezent?
- Acum? Păi, unde să fie? se miră ea după o scurtă reflecție.
- Serios? Nici nu l-ai terminat de rostit și uite că-i deja la trecut.
- Acum?... Iar începi cu tâmpeniile alea?
- Fă un efort. Te gândești?... E la foarte trecut. N-ai impresia?
- Ce vrei să spui, că eu vorbesc la trecut?
- N-ai încotro, orice faci se duce-n trecut și-acolo se mistuie ca-n intestin, rămâi c-o iluzie, adică-un rahat.
- Sabina strânse iar buzele și se încruntă, semn că declanșase un proces rațional. Nu părea foarte sigură dacă Manu o ironizează sau nu.
- Da? Și cum vine „acum“ la prezent?
- Mamă, mă tem că prezentul ăsta nu prea există...
- Uite ce e, mă lași să conduc?! Ce-s prostiile astea? Cu cine te vezi și nu-mi spui? Cine-ți bagă în cap?
- Fii atentă că vine acuși pensiunea aia de data trecută, poate oprim să mâncăm.
- Timpul prezent se-nvață la școală.

— E prima prostie pe care-ai luat-o de-acolo? La școală ți-au spus și că ne tragem din daci.

— Dar din ce te tragi tu? obiectă, atinsă puțin național.

— Dragă, mă scuzi, la câte corciri au avut parte și ăia, nu cred c-a mai rămas niciun gram de sânge din ei! Se vede cu ochiul liber. Ca la liberalii tăi.

— Ai mei?

— Nu m-ai lăsat în pat, că dormeam, și te-ai dus să votezi cu ăla?

— Cu ăla?! Doamne ferește!

— În sfârșit, tot un drac. Cum crezi c-am ajuns în halul ăsta, nu te uiți? Tu nu știi ce-i ăla sânge. L-au îndoit cu zeamă de varză, barză, viezure, zulă.

— Ce?

— Ce... Care daci, vai de capul nostru!

Sabina tăcea. Dar nu pentru mult, căci întoarse iar capul, cu un ton preventiv-arțăgos.

— Cum nu există? Adică nici eu, nici tu, nici Robert nu existăm? De ce dai din cap?

— Dau din cap... E capul meu și dau din el. Văd că te mănâncă.

— Păi, dacă debitezi acolo ce debitezi! Copilul ăla n-are niciun viitor?

— Are din părți. Viitorul e-o presupunere. Ce te uiți la mine așa, că n-am dat cu parul! Sari imediat la scandal, îți place să mă provoc.

— Dacă stau lângă tine de când stau, cum vrei să fiu, de la cine-am luat?

— Dragă, eu nu știu ce-i viitorul, mă ierți. Lasă-mă-n bafta mea, avem trei nenorocite de dimensiuni, nu vreau să mă cert.

— E-o știință care se-ocupă de viitor, ceva cu fuck.

— Futurologi din ăștia. Mă rog. N-au descoperit nici băieții ăia nimic. Ce-au descoperit? Totu-i opac. Viitor! Ce știință?! N-are obiect, e ca zidul ăla. Nu poți decât să-ți închipui ceva ce-o să fie, ce-ai dori tu în sinea ta, dar n-are niciun suport. Poate să iasă, teoretic, din cauzalitățile care se văd deja, presupui cum s-ar face, dar nu-i nimic sigur, răspunse Manu, pedant oarecum. Nu ți-ai făcut și tu planuri? N-ai luat și tu plase?

— Bine, dragă...

— Eu am luat-o-n freză de mă doare priceperea.

— Adică băiatul ăla n-are niciun viitor, l-am dat la Pictură degeaba. Tu cum ți-ai făcut un viitor?

— Eu mi-am făcut un trecut. Destul de neclar.

— Hai, știi?! Manu, nu-mi place când vorbești așa! Te rog foarte mult! Cine-a spus că ești bătrân? Nu ești bătrân deloc, arăți foarte bine, te gândești la operație, or să se repare și ochii.

— Sper...

— Era mai bine dacă se călugărea, cum a vrut? Doamne ferește!

— N-a vrut în mod serios niciodată. Așa cum n-o să înfieze niciun copil, fățării.

— Tu nu ești capabil să crezi în băiatul ăsta. Și când era mic, la fel. Nu știu ce-ai cu copilul!

- Dac-o iei personal, atunci am tăcut.
- Nu-ți place prietenul lui, zi că nu.
- Bine că mă-ntrebi. Ție-ți place?
- Lucrurile astea nu se discută.
- Din partea mea...
- Profesorii ăia-s tâmpiți când scriu acolo pe tablă, la prezent și la aia?
- Treaba cu verbul e-o prostie, dar se predă o programă. Așa au apucat. M-ai înțeles? Omul împarte timpul la trei, din reflex. Din cauză că n-avem decât trei dimensiuni. Dacă aveam măcar cinci, discutam altceva.
- Bine că ești tu deștept. L-ai desconsiderat. N-ai simțit niciodată că ai un copil.
- Nu băga mâna-n foc.
- Toți suntem proști, numai tu... Dacă nu vezi vreun viitor înseamnă că nu există nimic; degeaba am stat atâția ani lângă tine.
- Aha, aha! Începi încet să te prinzi.
- Bine că nu te-a auzit cineva. Nașterea mă-tii de bou! muștră subit o mașină din trafic, probabil un nesimțit.
- Vezi cum vorbești?
- Da' tu, cum? De la cine-am învățat? Nu vezi cum se bagă, idiotul? Dragă, eu simt că trăiesc la prezent și intuiția nu m-a înșelat niciodată. Am sentimentul concret. Acum, în momentul ăsta, cu tine, conduc.
- Da, numai că totul se prefăce instantaneu în trecut, nu țipa, de ce te superi pe mine? Te rog să

nu mă provocă. Știu ce simți. Simți o scânteie de timp care-ți dă sentimentul că ești în prezent, dar nici asta, clipita asta nu-i timp.

— Dar ce e?

— Veșnicia, atât. Veșnicia-fragment.

— Și veșnicia nu-i timp?

— Veșnicia?! Niciodată. Veșnicia e-o calitate primară, ca gravitația, ca atracția moleculară, ca singurătatea. La veșnicie participăm temporar.

— Să nu mai scapi asta pe undeva, că mă faci de râs. Cine-ți bagă prostii în cap? Pe-acolo, pe unde-ai lucrat, la arabi, la ucraineni. Te-ai găsit și cu fizica.

— Dragă, asta e! În Orient nici nu se miră dacă le spui. Dar nici nu pricep.

— Ocupă-te mai bine de mașina asta. Nu-ți dai seama ce-ți iese pe gură. Scoate ceasul ăla de la ziua ta și aruncă-l pe geam. Ai curaj?

— De ce?

— Dacă nu-i timp, ce-ai nevoie de ceas?

— Merge foarte bine, e-un Rolex, ce are? Pământul se-nvârte la fel. Dacă bagă viteză, îmi iei altul.

Soția făcu un gest indulgent. Dădu din cap. Mai dădu o dată din cap. Găsi preferabil să se oprească aici.

— Spațiul se autoformează, proclamă Manu Stoleru spontan, cu sentimentul că nu i-a spus încă totul, și încremeniră tăcuți amândoi, apăsați de greutatea acestei sentințe.

Dac-ar fi totuși adevărat! Hă? Mi-a venit din vreau, dar, punem problema, sigur că deocamdată-i de neconceput, dar dacă-i adevărat și descoperă cineva mai târziu? Nu dai toată știința cu cracii-n sus? Unde poți anunța, așa, pe persoană fizică: spațiul e autogenerator; am eu acces la congresele lor? Că umblă și cu alte chestii nedemonstrate, cum e formula lui Einstein. Degeaba, se duce, am s-o uit și pe asta.

— Încet, ia-o-ncet, pensiunea unde-am stat, Zambila, în dreapta!

— Și ce-i cu ea?

— Nu mâncăm?

— Dă-i naibii, n-ai văzut ce fețe de masă aveau?

— Populare. Ce au?

— Ia lasă-mă-n pace. Ți-e foame?

N-a mai făcut de mult cartofi cu smântână. Mărar... Și găluște cu prune. Gătea excelent. Nimeni nu-mi face cartofi cu smântână! Și murăturile de vară... Nu-i un reproș; dacă vrea să gătească, gătește. În ultima vreme apărea cu semipreparate de la supermarket, dar testa combinații, nu le făcea după carte, nu standard, prefera să-ncerce și aia, și aia, gusta, îmi plăcea, băgăcios, când era la volan, să-mi strecur mâna pe sub poalele ei ca s-o aud cum mă ceartă. Între coapse, cu maturitate, pielea ușor transpirată, strângea picioarele și mașina făcea din chiu-lasă ca o mânzoacă, o lua nechezatul, îmi presa mâna din două părți, adică să mă blocheze, dar, dacă perseverezi și aluneci în locul tot mai îngust,